

Nyrsio Atal a Rheoli Heintiau

Crynodeb gweithredol ac argymhellion

Mae atal a rheoli heintiau (IPC) cymhwyso microbioleg yn ymarferol mewn ymarfer clinigol yn rhoi diogelwch cleifion wrth wraidd y broses o ddarparu iechyd a gofal cymdeithasol. Mae atal heintiau yn elfen ganolog o ymdrechion ymwrthedd gwrthficrobaidd (AMR) ac ymdrechion gweithredu cenedlaethol/byd-eang. Mae deall sut y mae heintiau'n digwydd ac yn lledaenu yn hanfodol er mwyn atal heintiau ym mhob lleoliad bob amser.

Mae nyrsys IPC yn hybu diogelwch y claf, y cyhoedd a'r gweithiwr gofal iechyd (HCW). Mae'r swyddogaeth yn amlweddog, ond swyddogaethau mwyaf cyfarwydd nyrs IPC yw darparu cyngor arbenigol a galluogi gweithlu HCW, drwy addysg, i oruchwylio a datblygu polisïau ac arweiniad.

Mae cyngor nyrsio IPC yn amrywiol ac

Adran 2 Cefnogi ac ehangu gweithlu'r IPC

Mae atal a rheoli heintiau yn hanfodol i iechyd a diogelwch iechyd claf/preswlydd; archwiliwyd hyn yn helaeth yn yr adran gyntaf. Fodd bynnag, nid yw IPC yn fater amlwg a

Fel ymarferwyr awtonomaidd, mae nyrsys cofrestredig yn defnyddio eu sgiliau clinigol a'u profiad i lywio eu barn glinigol i adnabod a rhagweld problemau, i gymryd camau gweithredu pan fydd cyflwr unigolyn yn dirywio, ac uwchgyfeirio eu pryderon mewn ffordd briodol er mwyn osgoi derbyniadau diangen i'r ysbyty. Mae nyrsys cofrestredig yn allweddol i reoli

Cyhoeddwyd Mawrth 2021.

Cysylltwch â Policy&PublicAffairs.Wales@rcn.org.uk am ragor o wybodaeth

Gyda hyn mewn golwg, dylai AaGIC a GCC werthfawrogi pwysigrwydd nyrsys IPC a'u swyddogaeth yn gynghorwyr ac addysgwyr. Dylai AaGIC ddatblygu llwybr gyrfu ar gyfer nyrsys IPC yng Nghymru. Byddai hyn yn sicrhau bod IPC yn cael y sylw angenrheidiol sydd ei angen arno wrth gyflawni ei ddiben a'i weledigaeth hefyd. Esbonnir hyn ymhellach yn Adran 3.

Awdurdodau lleol a chyflogwyr

Mae 22 awdurdod lleol yng Nghymru. Mae awdurdodau lleol yn chwarae rhan ganolog wrth ddarparu gwasanaethau i'w cymunedau. Mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn amcangyfrif bod awdurdodau lleol yng Nghymru yn darparu dros 700 o wasanaethau. Mae n cynnwys gwasanaethau sy'n ymwneud ag: addysg, trafnidiaeth, tai, gwasanaethau cymdeithasol, rheoli gwastraff, iechyd yr amgylchedd a llawer mwy.

Mae awdurdodau lleol yn ganolog sicrhau amgylchedd diogel i'w cymunedau lleol. Byddai nyrsys IPC o fudd mawr i alluoedd awdurdodau lleol i gynllunio a gweithredu canllawiau a pholisi. Byddai nyrs IPC ochr yn ochr â gwasanaethau rheoli ansawdd a diogelu iechyd yn darparu'r wybodaeth angenrheidiol ynghylch sut i sicrhau bod eu cymunedau'n cael eu diogelu. Er enghraifft, pe byddai achosion o COVID-19 yn gysylltiedig â chanolfan hamdden leol, byddai nyrs IPC gydag Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gallu cefnogi dull system o reoli'r digwyddiad, gan weithio ar draws ffiniau sefydliadol i gynghori ar fesurau i gyfyngu lledaeniad heintiau ac addysgu staff y ganolfan hamdden leol ynghylch arferion gorau ar gyfer y dyfodol.

P'un a yw gwasanaeth yn uniongyrchol gysylltiedig â gofal iechyd megis darparu gwasanaethau cymdeithasol, a gwasanaethau ysgolion neu efallai yn ehangach ei bortffolio megis rheoli gwastraff ac iechyd yr amgylchedd gall nyrs IPC ddod â gwybodaeth eang y gellir ac y dylid ei defnyddio i yfleoedd gorau i hybu iechyd y boblogaeth ac atal heintiau.

Dylai pob un o'r 22 awdurdod lleol geisio cyflogi o leiaf un nyrs IPC i weithio ochr yn ochr â thimau sicrhau ansawdd. Byddai hyn yn gwella'n sylweddol y ddirnadaeth fod nyrsys IPC yn ymdrin â materion sy'n ymwneud â gofal iechyd yn unig ac y byddent yn cynyddu gallu'r awdurdodau lleol i ymateb yn amserol i argyfwng a sicrhau diogelwch eu cymunedau o ddydd i ddydd.

Nyrsys cyswllt

Diffinnir nyrsys cyswllt yn draddodiadol fel 'nyrsys wrth eu gwaith sydd â diddordeb amlwg mewn arbenigedd a chyswllt ffurfiol ag aelodau tîm arbenigol'.⁵

Mae nyrsys cyswllt yn bwysig ar gyfer cynllunio olyniaeth a datblygu nyrsys IPC posibl yn y dyfodol, gan fod y swyddogaeth yn rhoi'r cyfle i ymgysylltu ag arbenigwyr a datblygu sgiliau fel rheoli newid, addysg ac arweinyddiaeth. Mae'r swyddogaeth hefyd yn rhoi cyfle i gefnogi strategaethau diogelwch cleifion drwy ledaenu gwybodaeth ac arferion gorau mewn lleoliadau iechyd a gofal.

Mae swyddogaeth yn cynnig nifer o fanteision i nyrsys cyswllt a thimau arbenigol. Drwy hy

Cynlluniwyd y rhaglen i gefnogi nyrsys yn y swyddogaeth a darparu cyfleoedd ar gyfer dysgu drwy gwrs ar-lein pwrpasol a chyswllt rheolaidd â nyrsys atal heintiau arbenigol.

Gwerthuswyd y rhaglen yn 2019 a nodwyd pedair thema gyffredinol a gynhyrchodd, gyda'i gilydd, fodel cydlynol ar gyfer cyflawni nyrsys cyswllt ym maes atal a rheoli heintiau. Mae'r themâu'n cyfeirio at bwysigrwydd cyfathrebu, newid dirnadaethau, arweinyddiaeth ac addysg.⁶

Er gwaethaf y gwerthusiad ac adborth cadarnhaol i raddau helaeth gan y rhai sy'n ymwneud â'r prosiect, ychydig iawn sydd wedi'i wneud i barhau neu ehangu'r prosiect. Os y rheswm pam nad yw'r prosiect wedi'i ehangu yw pryder o ran materion ariannu, mae RCN Cymru yn credu y dylai'r prosiect ystyried defnyddio'r gronfa trawsnewid iechyd a gwasanaethau cymdeithasol.

Mae RCN Cymru yn annog pob bwrdd iechyd ac ymddiriedolaeth yng Nghymru i fabwysiadu a chydabod swyddogaeth nyrs gyswllt fel swydd hyfforddai er mwyn sicrhau bod cyfleoedd yn cael eu darparu i nyrsys symud ymlaen ym maes IPC.

---

⁶ Prifysgol Bangor, 2019. Rhaglen Nyrs Gyswllt i Atal Heintiau, https://research.bangor.ac.uk/portal/files/20547698/2018_Infection_Prevention_Link_Nurse_Programme.pdf, ar gael ym mis Tachwedd 2020.

A hithau swyddogaeth uchel ym maes nyrsio, mae gan nyrs ymgynghorol gyfoeth o wybodaeth, arbenigedd a phrofiad a all helpu i gynllunio polisiau a chanllawiau yn strategol. Hefyd, maent yn hanfodol er mwyn sicrhau bod heintiau'n cael eu rheoli a'u hatal mewn ardaloedd cymunedol, megis ward ysbyty â 4 gwely, canolfan hamdden, ardaloedd staffio mewn lleoliadau gofal iechyd, ysgol ac ystafell gymdeithasol cartref gofal.

Mae ehangu swyddogaeth nyrs ymgynghorol IPC yn hanfodol, nid yn unig i gadw'r gweithlu presennol, ond hefyd i ddenu'r genhedlaeth nesaf o nyrsys i swyddogaeth IPC. Gyda chynllunio olyniaeth clir, bydd